

ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
(นายวิชัย สุตวาสน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ)

☐ เป็นร่างการเงิน

☒ ไม่เป็นร่างการเงิน

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

โดยที่ตลอดระยะเวลาเกือบยี่สิบปีที่ผ่านมา ประเทศไทยเกิดการแตกแยกความคิดทางการเมือง มีการชุมนุมทางการเมืองต่อต้านรัฐบาลอย่างต่อเนื่องตลอดมา ผู้เข้าร่วมชุมนุมหรือแสดงออกทางการเมืองโดยบริสุทธิ์จำนวนมากถูกจับกุมและดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและอาญา ซึ่งสร้างความเสียหายอย่างรุนแรงต่อประเทศชาติไม่เฉพาะแต่ทางการเมือง หากแต่มีผลกระทบถึงภาวะทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศชาติ การกระทำต่าง ๆ ของประชาชนผู้ร่วมชุมนุมหรือร่วมแสดงออกทางการเมือง แม้จะเป็นการกระทำความผิดโดยสภาพตามกฎหมายอาญา แต่ผู้กระทำผิดมิได้มีเจตนาชั่วร้ายหรือเจตนาฝ่าฝืนกฎหมายบ้านเมือง แต่ได้กระทำไปเพื่อแสดงออกทางความคิดเห็นทางการเมือง เป็นการใช้สิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ จึงสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการสร้างเสริมสังคมสันติสุข เพื่อให้ประชาชนหรือบุคคลผู้ที่ต้องกลายเป็นผู้กระทำความผิดและต้องรับโทษอย่างรุนแรงพ้นจากความรับผิดตามกฎหมายและปราศจากมลทินมัวหมอง เป็นการให้โอกาสกับประชาชนและสังคมไทยที่จะกลับมาอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข อีกทั้งเป็นการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและสิทธิพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย รักษาคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เพื่อให้สังคมไทยร่วมแรงร่วมใจกันเป็นหนึ่งเดียวเพื่อสร้างเสริมสังคมสันติสุขและร่วมกันพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญอย่างมั่นคงและยั่งยืนสืบไป ทั้งนี้ ความผิดที่จะได้นิรโทษกรรม คือ ความผิดสืบเนื่องจากการชุมนุมทางการเมือง หรือการแสดงออกทางการเมือง ในระหว่าง พ.ศ. 2548 – 2565 ในฐานความผิด ดังต่อไปนี้

1. ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา

- (1) ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร ตามมาตรา 113 (3) หรือ (2) มาตรา 114 (เฉพาะการเตรียมการอื่นใด หรือสมทบกันเพื่อเป็นกบฏ) มาตรา 116 และมาตรา 117
- (2) ความผิดเกี่ยวกับก่อการร้าย ตามมาตรา 135/1 (2) หรือ (3) มาตรา 135/2 และมาตรา 135/3
- (3) ความผิดต่อเจ้าพนักงาน ตามมาตรา 136 มาตรา 138 และมาตรา 139
- (4) ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ตามมาตรา 209 มาตรา 210 ถึงมาตรา 214 มาตรา 215 และมาตรา 216
- (5) ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน ตามมาตรา 217 ถึงมาตรา 220 มาตรา 225 และมาตรา 226
- (6) ความผิดต่อร่างกาย ตามมาตรา 295 มาตรา 299 และมาตรา 300
- (7) ความผิดต่อเสรีภาพ ตามมาตรา 309 วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาตรา 310 วรรคหนึ่ง มาตรา 310 ทวิ และมาตรา 311 วรรคหนึ่ง
- (8) ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ ตามมาตรา 358 และมาตรา 359 (3)
- (9) ความผิดฐานบุกรุก ตามมาตรา 362 มาตรา 364 และมาตรา 365 (1) หรือ (2) โดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป หรือ (3)

2. ความผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 30 และมาตรา 31
3. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
4. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา
5. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง
6. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยวิเทศนาคมนาคม
7. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง
8. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน
9. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
10. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก
11. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
12. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะ

ผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

- 1.1 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

2. ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยอ้อม

- 2.1 สำนักงานศาลปกครอง
- 2.2 สำนักงานศาลยุติธรรม
- 2.3 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- 2.4 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
- 2.5 สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง
- 2.6 สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- 2.7 สำนักงานอัยการสูงสุด
- 2.8 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- 2.9 สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
- 2.10 กรมราชทัณฑ์
- 2.11 กรมบังคับคดี

3. ผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไป

- ประชาชน

ประเด็นเพื่อรับฟังความคิดเห็น

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้นิรโทษกรรมผู้กระทำความผิดที่มีสาเหตุมาจากการชุมนุมทางการเมืองหรือการแสดงออกทางการเมือง โดยให้พ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดอาญาและไม่ต้องรับโทษทางอาญา รวมทั้งพ้นจากความรับผิดทางแพ่งต่อหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจทั้งปวง เพียงเท่าที่ไม่ขัดกับพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ
2. หากท่านเห็นด้วยกับการนิรโทษกรรมตามข้อ 1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับขอบเขตของการนิรโทษกรรม โดยระยะเวลาต้องเป็นการกระทำความผิดระหว่าง พ.ศ. 2548 – 2565 และฐานความผิดให้เป็นไปตามบัญชีแนบท้ายร่างพระราชบัญญัตินี้
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ให้ผู้เสียหายทางแพ่งที่มีใช้หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจยังมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งจากผู้กระทำความผิดที่จะได้นิรโทษกรรมตามร่างพระราชบัญญัตินี้
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ให้มี “คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข” เป็นผู้วินิจฉัยการพ้นจากความรับผิด และเห็นด้วยหรือไม่กับองค์ประกอบของคณะกรรมการข้างต้น และหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนี้
5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับกำหนดระยะเวลาการพิจารณาของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข ซึ่งต้องทำคำวินิจฉัยชี้ขาดให้เสร็จสิ้นใน 60 วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ แต่หากกรณีมีเหตุจำเป็น อาจขยายระยะเวลาไปได้อีกรวมไม่เกิน 60 วัน
6. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ให้ผู้ที่ประสงค์จะโต้แย้งกฎ คำสั่ง คำวินิจฉัย หรือการกระทำใด ๆ ของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข ให้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุด ทั้งนี้ เป็นไปตามกฎหมายจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง
7. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ให้สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมราชทัณฑ์ และกรมบังคับคดี ดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เมื่อคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขได้วินิจฉัยให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งพ้นจากความรับผิดแล้ว
8. ท่านเห็นว่าการนิรโทษกรรมตามร่างพระราชบัญญัตินี้จะช่วยแก้ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองได้หรือไม่ เพียงใด
9. ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)
